

הבורסה

צפוי אפריל חם

להם מה להוסיף, חשוב, כמעט משכנע ואולי אפילו בלתי-נמנע, כדבריהם.
"תראה", אומר לי אחד מהם, "צריך להכין כסף, תמיד בהתחלה אפריל, השוק מתחיל לזוז בכיוון הנכון; אני אומר לך, שהבנקים יתחילו עכשיו לתת פחות. באפריל שנה שעברה הם נתנו רק 3%, וגם הפעם זה יקרה. הם מלאים בגוסטרו, סחורה שקנה מכספם, הם חייבים לשלוק.
נו, את זה כבר שמעתי, אני אומר בחוסר-אמון, ואז באות הבליסטרוט: "תשמע, אפריל זה חודש עם נזילות גבוהה, החשב הכללי מתחיל לשהרר כספים, מוסדות, מיפעלים ועסקים גדולים שאכלו אותה בחודשים האחרונים, ייכנסו בכוח לשוק, גם מאורעות ותהליכים שהוא תאר אתם בברוך אכן יקרו, ליתר ביטחון, אמר לי הכנס אחר מעמדי-תתחנך של הבורסה, צריך להתכונן לזינוק, די, הגענו כמעט לנקודה שממנה יש רק אפשרות אחת: עליית שערם."

וחכם עוד יותר גדול ומבין לא פחות, אומר לי: שמע, תמיד למי שאתה רוצה, שערך צריך להיות זחיר, ושקנו רק את המניות הכבודות, בהם השקיעו הבנקים והקרנות ושאותן צריך לשווק בעליה ולשמר על שערן. אפשר לקבל רגמה? כולם יודעים, היוצאים בבנקים יודעים, והפעם לשם שינוי כדאי לשמור את מה שהם אומרים.
זה, אפשר לחזור לבורסה. בהירות.

אולי המונח — או אם תרצו ההגדרה — הקולע ביותר למה שקורה עכשיו בבורסה הוא: אוטסימיות זרה. עכשיו נסרק את ההגדרה לגורמים: האוטסימיות נובע מהעובדה הקלגדרית, שעברנו את הריבעון הראשון של 1983, התחלנו שנת תקציב חדשה; אפשר להתחיל דף חדש.
עברו כמעט חודשיים והצי מאן המפולת, ככל שגדל המרחק מאו, גדלה הנכונות לחזור לבורסה. הקרנות גמרו כבר לקנות מלאים של ניירות-ערך, עכשיו צריך לשחזק אותם. ההתחלה היתה עוד בימיה-מיסחר האחרונים של מרס, ולוא רק כדי להציג בסוף הריבעון תוצאות טובות יותר. אבל, גם זה בלי הצלחה יתרה.

רק שלוש קרנות-נאמנות הצליחו בשלושת החודשים האחרונים להדביק את המדר, בסיועה האדיב של המפולת, כפי שאמר לי מנהל אחת הקרנות.
עכשיו, למה בכל זאת ררושה זחירות? קודם כל תמיד טוב להיות זחיר, תחילת אפריל היה תמיד מועד, מלשון חג, טוב בבורסה. אבל לא תמיד החיים שוריה חוזרת על עצמה.

עכשיו, כבר עכשיו מדיש אחד מחכמי-הבורסה, תבוא, "מיתקפת האביב", עוד כמה ימים כאלה תקהל בא", הוא אומר.

הבנקים יתנו פחות,

החופשיות יותר

יש גם ברוקרים בעלי הגישה הכבדה, הבטיסית, המלומדת; אלאה יש סימנים שלהם, נוסף על מה שאמרו חבריהם. יש

אשראי גנוב

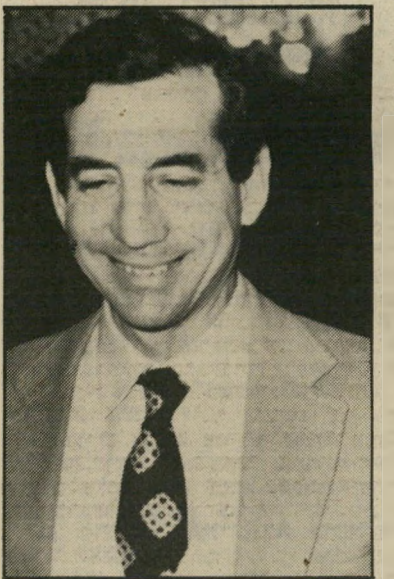
העסק מתחיל להתפתח גם בארץ, אבל הנוגעים בדבר מסרבים למסור מידע ויש להם סיבות טובות ככל הנראה. אבל הער בדה שהגענין התפתח ונעשה מתוחכם יותר, על כך מספרים עיתונים בארה"ב. עסקי כרטיסיה-אשראי של שתי החברות הגדולות בארצות-הברית, וזה ומסטר-קארד (בישראל ישראל-כרס), הקיפו בשנה האחרונה עסקות בסכומי-ענק של יותר מ-70 מיליארד דולר. על עניין זה עמדו עד מהרה זייטנים, גנבים, וסתם פושעים.
בשנה שעברה הפסידו שתי חברות אשראי 40 מיליין דולר כתוצאה מזיוף כרטיסי-אשראי, ועוד 200 מיליין דולר בשל גניבת כרטיסי-אשראי, וזכה פנום גדול, שזורד מהרווח, וכתב שהוא גדל, הרווח קפץ ומצטמק.
או מה עושים?
החברות עשו שני דברים: הקימו מחל-קות-ביטחון למילחמה בוויטנים וגנבים, והדפיסו אמצעי-ביטחון נוספים על גבי הכרטיסים. עכשיו הם מתפללים שהפסידים יקטנו. אגב, מתברר שההפסידים של החברה השלישית — אמריקן אקספרס — כתוצאה מזיופים וגניבות הם קטנים. התברר שהכרטיס שלהם קשה לזיוף ושיטת הזיוף שלהם מקשה על הגנבים.

הבורסה השנייה לא תקום

רסאי, כדי שהמניות של החברה המניפקה יירשמו למיסחר — אצלנו לא תהיינה בעיות. כל מי שהרשות לניירות-ערך תא-שר, יתקבל אוטומטית לבורסה שלנו. מי שירצה יבוא, חוץ מהבנקים, כמובן.
אגב, הרעיון איננו חדש והוא מקובל בכמה מדינות ובורסות בעולם. בכמה בורסות נהוגה השיטה של שתי רשימות מיס-חר, האחת של חברות שעומדות בקריטריונים מחמירים — בלונדון, למשל, הן נקראות, המניות השומות — והרשימה השנייה של מניות "לא רשומות" — בנייר יורק אלה הן המניות הנסחרות "מעבר לדלפק".

ההבדל הוא, שאנחנו לא לונדון ואפילו לא ניו-יורק, אבל זה לא ההבדל היחיד. לבורסה שנייה בארץ אין הצדקה כלכלית. כל מה שיכולה וצריכה לעשות בורסה, עושה הקיימת, אף כי לא תמיד בהצלחה יתרה, בלשון המעטה.
ודעניין עצמו: אני יבדל להודיע לזימים שבורסה שנייה בנגבעתיים לא תקום. וזה משני טעמים שהרד-בים הראשון: שריה-אוצר ידחה את הבקשה ויש לו גימוקים טובים לכך. ודבר שני: הבנקים לא ישת"פו פעולה, ובלי הסניפים והמערכת האירגונית והתיקשורתית של ה"בנקים העסק אבוד.
במקום בורסה שנייה אני מציע לזימים לבקש רישיון לקאזינו, בית-המזמורים, בי אילת, במקום בורסה בנגבעתיים. עובדים לא יחסרו; אפשר להעביר את מחצית עובדיה-נמל לקאזינו, אבל שם לשם שינוי יצטרכו לעבוד גם כשלא תהיינה אוניות בנמל, והו יתרון עצום למשק המדינה. ודבר שני, שם אפשר יהיה לגבות דמי-כניסה גבוהים, שמחציתם ילכו לאוצר, לצרכים לא מוגדרים, וכאלה יש הרבה. והחשוב מכל: פיתוח אילת ותחירות ה"פנים יקבלו דחף עצום. המלונות יהיו מלאים; המטוסים יהיו מלאים; הכיסים יהיו מלאים לשם וריקים בדרך חזרה. ואולי עוד משהו. התרגיל הזה שעשה מיקי אלבין וחבריו, ללחץ על הבורסה כדי שתגמיק את הקריטריונים לכל תחבי, רות חדשות, ראוי להערכה. כל הכבוד, הבורסה תחליט בזמן הקרוב על שתי רשימות למיסחר המניות הכבודות עם סחירות גבוהה, והמניות החופשיות בעלות סחירות גבוהה ופוטנציאל מניפולטיבי גבוה.

מיקי אלבין דואג להיות בחדשות. בסוף השבוע הוא עשה זאת טוב. אני מקווה שאני פטור מלהציג את איש-העסקים אל-בין, בזכות עצמו ובזכות קבוצת אייזנברג, שאליה הוא משתייך.
לפני כמה חודשים פירסמתי במדור זה הצעה שהועלתה עליידי מיקי אלבין, להר-קים בורסה נוספת — בירושלים. מתברר שהעסק לא מת, אבל במקום להגיע לירור-שלים הוא הגיע לנגבעתיים. קבוצת אנשי-עסקים, ברוקרים וטרופסור יוסי גרוס שיגי-רו מיכתב בקשה לשרה-אוצר בירושלים שיאשר להם הקמת בורסה בנגבעתיים. בהצעה יש שני דברים מעניינים: הראי-שון — הבורסה לא תאפשר לבנקים להיות חברים בה; והדבר השני — כל אחד יוכל

אישי-עסקים אלבין תרגיל מחוכם

להיות חבר בה, חוץ מהבנקים. הרעיון המונח ביסוד הבקשה הוא בערך כזה: אם בבורסה של תל-אביב צריך לעבור כל מיני בדיקות ולעמוד בכל מיני תנאים קשים כדי להתקבל אליה — ובמינוח הברי

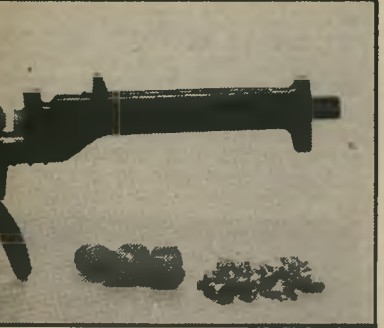
מיכתב ב-69 שקל

יוזמה בעסקים זה משהו, למשל, הדואר גובה עבור העברת מיכתב 2 שקלים, כמחיר הבול. מתברר שלפחות בתל-אביב יש חברות, מוסדות, בנקים ואפילו פנינה רחובות, שמוכנים לשלם עבור השרות הזה, של העברת מיכתב, 33 ועד 60. את הפרינציפ תפסו שני צעירים, אבי גלאון ודוד סליה, שהקימו חברה לשרותי שליחויות בשם "גל-שליחים" והיום הם מגלגלים מיליין נים על גלגלי הקמנועים, המצוידים במערכות קשר אדחוטני. מחיר התענוג, שד מישלוח מיכתב, המגיע תוך שעה לעודד ברחבי תל-אביב — 69 שקל. ובגוש דן — 130 שקלים.

תותח נגד אגוזים

ושוב אנחנו חוזרים לכולבו המפורסם האמאכר שליידר בניו-יורק, אחד הפריטים המעניינים ביותר לחובבי כלי-נשק וסתם נשות משרתי-קבע הוא התותח לפיצוח אגוזים. כמאמר ההסבר המלווה את המר-צר הנחמד הזה, דרך מיוחדת במינה לפר-צח אגוזים — הגודל הקושי לא חשובים. מפצה כל שיריון בצורה אלגנטית ומונע בעד קליפות האגוז לעוף לכל צד. פיצוח חלק וקומפקטי.

אפשר לתצח תוך אחיזה ביד ימין לימ-ניים וביד שמאל לשמאלנים. אפשר גם על השולחן.
משוך בידית הקסיץ ושוחרר, המלאכה נעשתה. מספק דך כוח-פיצוח כדי לפצח כל מין וסוג של אגוז. עשוי מפוליסטרין מוקשה, בעל עמידות גבוהה למכות ופלידה מצושה כרום. דגם חלוצי של תותח העתיד. האורך כ-40 סנטימטר והמישקל שני ק"ג. המחיר, בלי התחמושת — 15 ק"ג. ועכשיו משהו לא נורמלי, פטנט מארץ

מפצה כל קליפה הגודל לא חשוב

הפטנטים, מיועד, תתמלאו, בעיקר לעצ-לים ולכאלה הרוצים להתמחות בעצלנות. יש גם קורסים של 10 דקות ללימוד התורה כולה; אין בחינות. ההצלחה מובטחת. אין צורך בידע קודם או רקע השכלתי, עצל-נות מלידה תספיק.
ובכן, המדובר בתג בקרה אלחוטית, או בעברית של יום יום — שלטר-חוק. כמו בטלוויזיה, אבל הרבה יותר משוכלל. ה"מתג" הגיל עובד על גלי-קול המשו-רים על-ידי יחידת שידור. המתג רב כוחו בהפעלת וכיבוי מכשירי טלוויזיה, זה לא חדש. אבל, הוא יכול גם לפתוח ולסגור כל כלי העובד על חשמל, כולל האורות בבית. אינך צריך לעזוב את הכורסה או המיטה, כשהמתג לרשותך: לחצית והאור כבה, כשצריך. לחצית והקומקום החשמלי מתחיל להרתיע מים לקפה של בוקר בעור-דך במיטה, ועוד אלפי אפשרויות. הכל במחיר המצחיק של 30 דולר, עבור המי-ת-קן שמשקלו בסך הכל קילוגרם אחד ר אפילו אינו צריך סוללות.
עיקר שכתנו: אפשר להדליק את האור בבית גם מחוץ לבית.
דגם יותר משוכלל, הפועל כ"רדיו לכד דבר, על סוללות, עושה אותם הדברים כמו הפטנט הקודם. אך המונח שלו גדול הרבה יותר — עד שלוש מאות מטרים; גם ה" מחיר שלו גדול יותר בהתאם: 50 דולר, כולל סוללות והוראות.